

Een interview met Abdelkader Benali

Voor weinig mensen is hij nog onbekend, vele kennen hem als de 30-jarige Berber-Marokkaan of de ‘allochtone’ schrijver die twee keer de El Hizra prijs won en zich daarna ontwikkelde tot een van de beste Nederlandse auteurs.

Maar ook in Europa en in de Arabische wereld worden zijn boeken gelezen. Zijn roman *Bruiloft aan Zee* is inmiddels vertaald in dertien talen. ‘Nu nog een Arabische vertaling en dan ben ik tevreden!’ aldus Abdelkader Benali.

Publiek

‘In de eerste plaats heb ik mijn boeken voor mezelf geschreven. Veel van wat ik denk en vind is tussen de regels door te lezen in mijn boeken. Mijn boeken zijn op robotachtige manier geschreven, waarbij de robot wel een hart en een hoofd heeft. Als ik heel erg geïnspireerd ben, leg ik er veel van mezelf in. Dat creëert een intimiteit die verder gaat dan de sjablonen van hoe we eigenlijk over elkaar praten, zoals dat in het leven gaat. Ik wil me ontrukken aan het gelul, aan al die polarisaties zoals bijvoorbeeld “Je bent dé Marokkaan.”

‘Iedereen heeft vrijheid van meningsuiting en lezing, daardoor is mijn publiek zeer gemêleerd. Mijn boeken worden veel uitgeleend in bibliotheken en worden op de literatuurlijst van middelbare scholen geplaatst. Dat doet goed. Soms krijg ik te horen dat het boek te snel uit was. Als mensen niet door mijn boeken heenkomen vanwege de langdradigheid van zinnen, raad ik ze aan om het na een half jaar opnieuw te proberen.’

Literatuur

‘Ik betreur het dat er tegenwoordig nog maar weinig echte literatuur bestaat. Vroeger werden kinderen grootgebracht met literatuur. Tegenwoordig is die leestrategie ver te zoeken. Lezen behoort tot de opvoeding. Je moet als kind gestimuleerd worden om boeken uit de 19^e eeuw te kunnen lezen. Helaas zijn de meeste boeken heden ten dage publieksgericht en zeer commercieel. Het lezen van boeken heeft niks meer te maken met het echte lezen, het proeven van woorden, het ontdekken van een nieuwe horizon, woorden die de geest stimuleren. Ik zie het als mijn taak om als schrijver te blijven communiceren met mijn literaire voorgangers. Dat maakt het schrijven voor mij ook makkelijker. Momenteel ben ik bezig met een boek over orgaantransplantatie. Er wordt zoveel over gepraat tegenwoordig, dat ik wel eens het naadje van de kous hiervan weten wil.’

Foto: Maarten Slagter

Allochtone levende talen

‘Wat ik vind van het aanbieden van de zogenaamde allochtone levende talen in het voortgezet onderwijs? Ik vind dat het vanuit de politiek niet goed geregeld is. Het aanbieden van het Turks, het Spaans en het Arabisch zie ik als het tegemoetkomen van etnische minderheden. Als je het goed wilt doen, dan zou je dus ook het Tamazight, Koerdisch en Papiamentu moeten aanbieden, omdat die talen ook gesproken worden door de minderheden in Nederland.

‘Daarnaast vind ik dat behalve de taal ook de cultuur moet worden onderwezen. Per slot van rekening zijn het Russisch, het Spaans en het Arabisch grote cultuurtalen. Iemand die Arabisch leert, zou ook onderwijs moeten krijgen in de klassieke Arabische poëzie. Ik zou pleiten voor het aanbieden van het Arabisch, Russisch en andere talen in een lange-trajectvariant en niet als een startersvak.

‘Taalonderwijs gaat over het leven van structuren, analytisch denken, via een taal krijg je opening tot de humaniteit. Dat ontbreekt bij de mensen. Mensen die het Arabisch associëren met extremisme en islam zijn kortzichtig en zouden een heropvoeding moeten krijgen. Ik vind het heel triest dat het vak Arabisch en de docenten Arabisch momenteel in minder goede omstandigheden verkeren. Mijn boodschap aan hen is: laat je niet kisten door die kortzichtige mensen. Voel je niet zwak. Blijf geloven in de prachtige Arabische taal en in de communicatie tussen leerling en docent.

‘Onthoudt als taaldocent dat je door de hiërarchie leerlingen iets kunt leren waar zij de rest van hun leven iets aan hebben. Dat moet voorop staan. Het moet draaien om de liefde voor de taal.’ SH ■

Wie zich geroepen voelt om de boeken van Abdelkader Benali in het Arabisch te vertalen, kan contact opnemen met Samira Haddad, telefoon 06-14533173.